

Hvordan og hvorfor restaurere myr

Kommunesamlingen i Drammen
12.05.2022

Eirik Walle, rådgiver

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Norge har masse myr!

Myr og vann går hand i hand

- Lite variasjon i hvor vått det er
 - Inn: Grunnvann og/eller nedbør
 - Ut: Avrenning, fordamping, planter
- Tregt vann
- Torvmoser, starr

Torvmosa er en superstjerne!

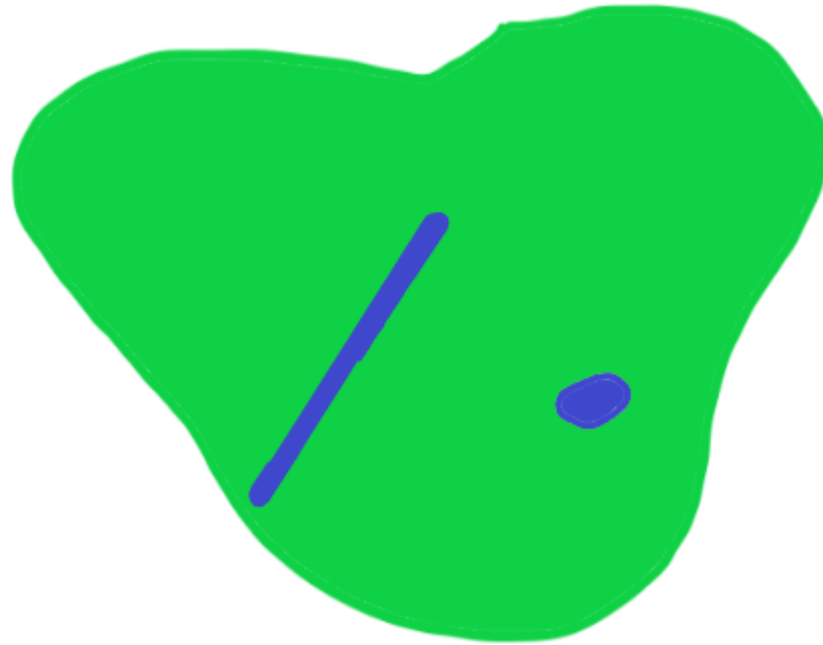
- Liker seg der det er bløtt
 - Vokser fra toppen, dør fra bunn
 - Forsurer omgivelsene

 - Surt, kaldt, vått og lite luft
- ↓
- Plantene brytes ned tregere enn de dør
 - Dette danner torv!

-
- Myra har et dårlig rykte
 - Våte sko, mygg og hulder
 - «Vannsyk mark»

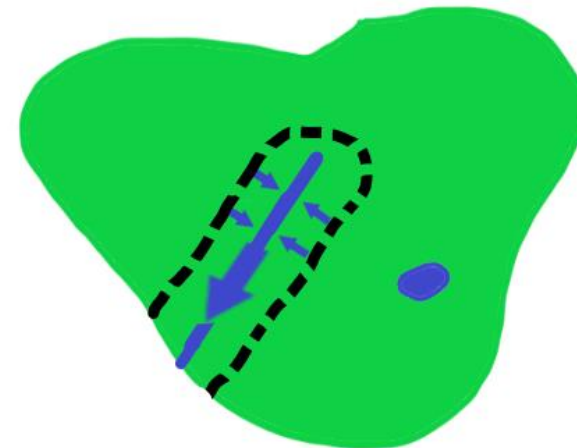
 - Men også: Åpent, ubrukt areal
 - ...det er bare all dette vannet da

Hva gjør en grøft?

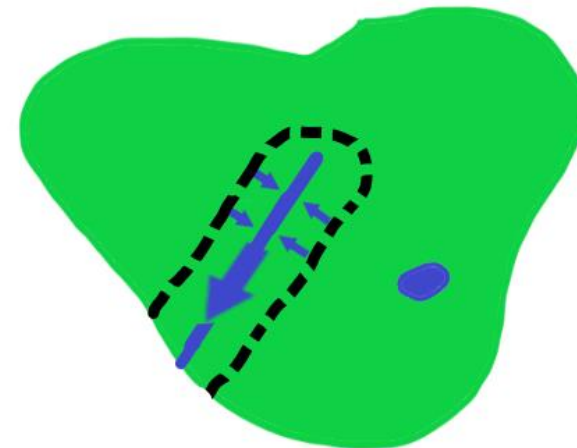
- Drenerer vekk vann
- Effekt 10-50 m ut fra grøfta
- Lavest vannstand nær grøfta
- Torva brytes ned og slipper ut CO₂
- Vegetasjonen påvirkes

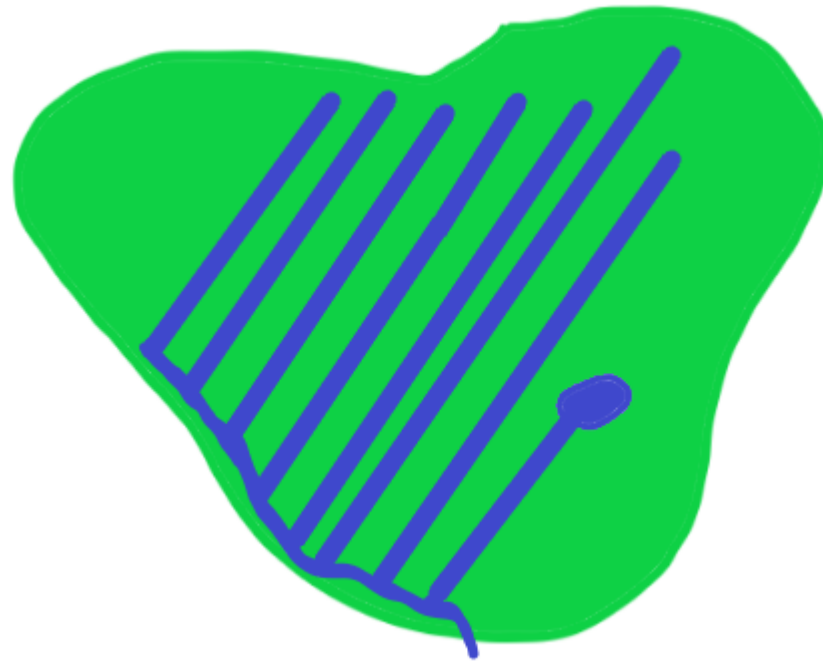

Hva gjør en grøft?

- Drenerer vekk vann
- Effekt 10-50 m ut fra grøfta
- Lavest vannstand nær grøfta
- Torva brytes ned og slipper ut CO₂
- Vegetasjonen påvirkes

Norge har masse drenert myr!

Lang tradisjon – store konsekvenser

- Drenering for jordbruk siden 1750
 - ...for skogbruk siden 1860
- Torvuttak for brensel i over 1000 år
- 30% av all myr under tregrensen er grøftet
- Totalt ca. 7000 km²
- Ett tonn CO₂-ekvivalenter per dekar per år
- Tilsvarende ~10% av Norges karbonutslipp (2013)

KAN DET FIKSES?

INTAKT MYR

- Netto C-opptak
- Holder på vannet

ØDELAGT MYR

- Stort C-utslipp
- Vannet preller av

Nøkkelen er vann

- Få vannivået opp igjen
 - Tette grøftene
 - Demninger av torv
 - Fjerne trær

Foto: Eirik Walle

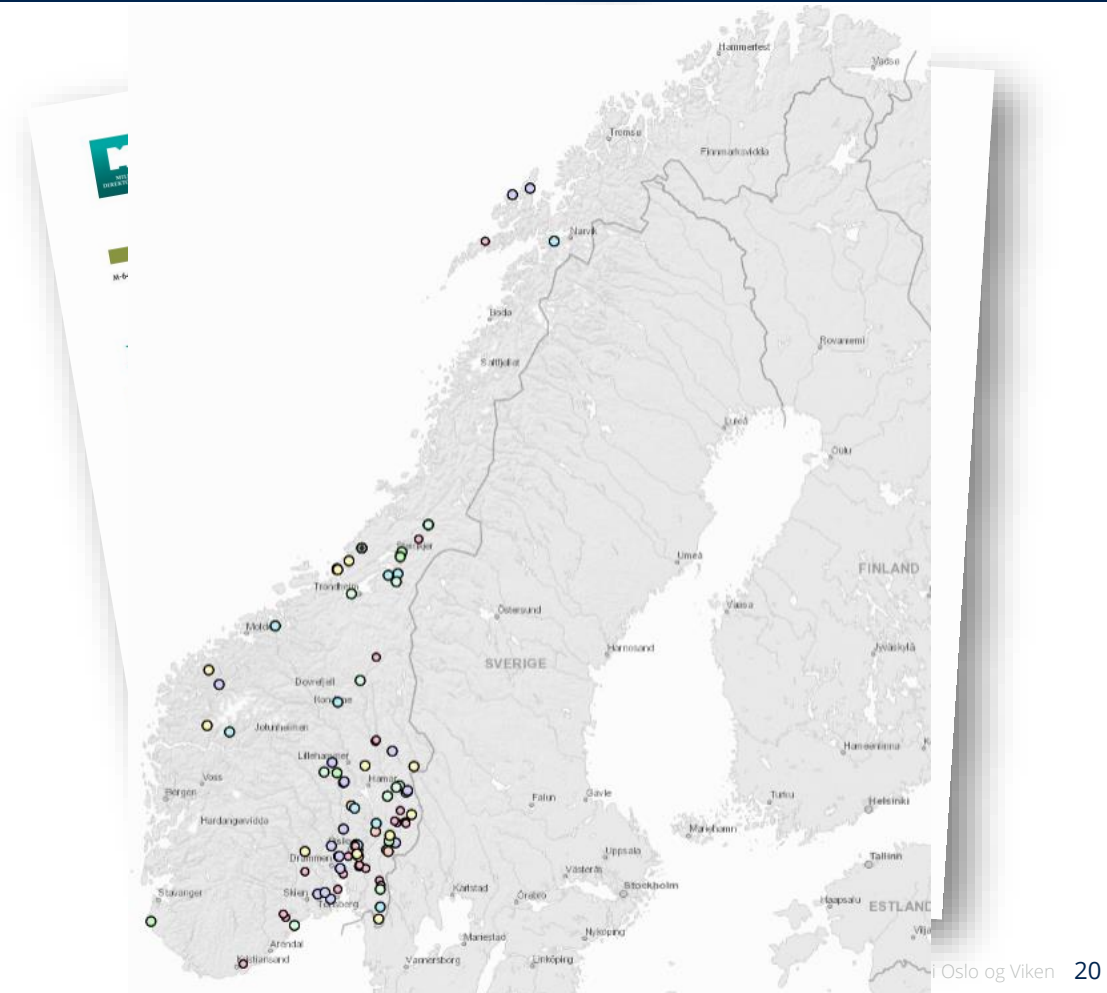

UNITED NATIONS DECADE ON
**ECOSYSTEM
RESTORATION**
2021-2030

Vi har en plan – HELMAKS!

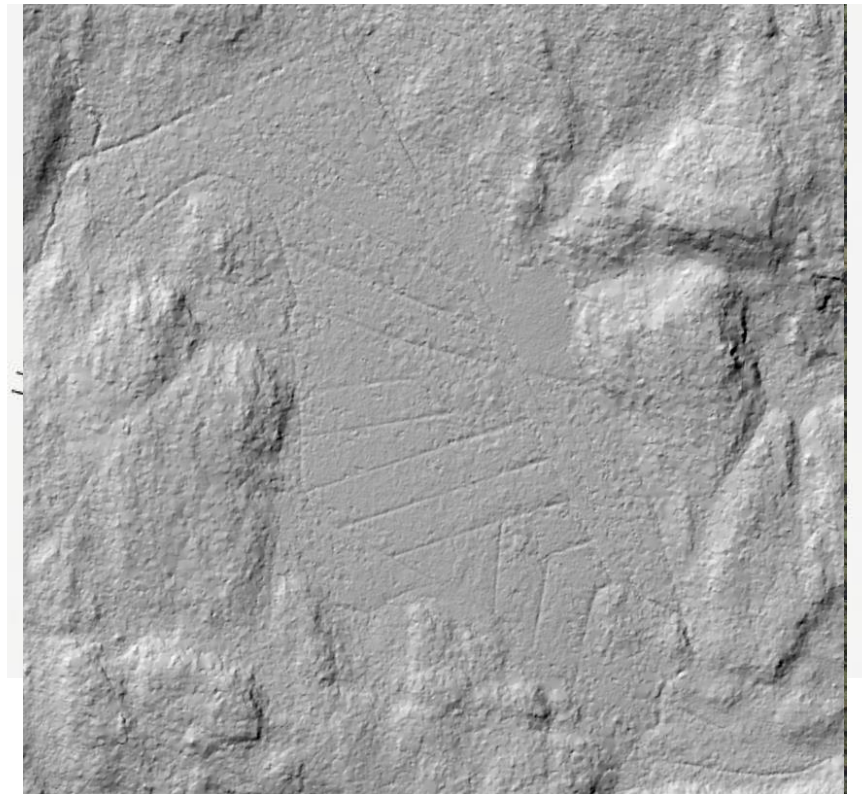
- Miljødirektoratet tildeler midler
- SF prosjektansvarlig
- Jobber tett med SNO
 - Feltansvar
- ~100 fullførte prosjekter
 - Verneområder
 - Statskog
 - Kommuner

Er det muligheter i din kommune?

- Sannsynligvis!
- Kommunene er store grunneiere
- *Men hvordan finne dem?*
 - Mønstre som går igjen
 - Flyfoto
 - Laserdata (høydedata.no)

Når du har funnet et aktuelt område

- Ta kontakt!
- Befaring, med SNO
- Vurdere egnethet
 - Torvdybde (~2 meter)
 - Bør ha en viss størrelse
- SF søker om midler hvert år
 - Ekstern frist 10. desember
- SF kan gjennomføre prosjektet
 - Rammeavtale med kursete entreprenører
- Kommunen kan også gjennomføre
- Avtale om bevaring av tiltaket (40 år)

Restaurering av annen natur

Foto: ÅGRUK med restaureringsbehov, Karoline Bredland

- Samme budsjettpost
- Åpen grunnlendt kalkmark
 - En sterkt truet naturtype
 - 5 prosjekter i 2022

Tiden leger alle sår – med litt hjelp

Takk for meg!

Eirik Walle

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Eirik Walle
rådgiver, seksjon for naturforvaltning
eiwal@statsforvalteren.no
32 26 68 30

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)
Nettside statsforvalteren.no/ov